

Rozvody zemného plynu treba pravidelne kontrolovať. Táto povinnosť vyplýva priamo zo zákona bytovým domom, ale plynárenský priemysel odporúča odborné prehliadky a skúšky aj vlastníkom rodinných domov.

Rozvody zemného plynu treba pravidelne kontrolovať. Táto povinnosť vyplýva priamo zo zákona bytovým domom, ale plynárenský priemysel odporúča odborné prehliadky a skúšky aj vlastníkom rodinných domov. Kontrolou by mali prejsť aj plynové spotrebiče, každý podľa odporúčaní výrobcu. „Ak sú poškodené rozvody, môže plyn unikať. Hrozí tak výbuch a zvyšuje sa aj spotreba,“ Za bezpečnosť zodpovedá prevádzkovateľ distribučnej siete a za bezpečnosť vnútorného rozvodu odberateľ. Slovenský plynárenský priemysel zodpovedá za plynárenské zariadenie len po hlavný uzáver plynu. Za technický stav rozvodov v bytovom a rodinnom dome je zodpovedný vlastník alebo správca nehnuteľnosti. Podľa zákona o tepelnej energetike je vlastník povinný udržiavať rozvody v zodpovedajúcom technickom stave. Cena revízie plynových rozvodov v rodinnom dome je podľa firiem asi sto eur - raz za tri roky. Bytový dom so 70 bytmi platí za kompletnú revíziu okolo 650 eur. Kontrolu spotrebičov - teda servis podľa značky výrobcu však treba robiť každoročne. Napríklad cena za ročný servis a údržbu kotla sa pohybuje od 50 eur vyššie.

Rozvody v bytovke

Ak v bytovom dome sú spoločné časti rozvodov plynu, ako regulačná súprava (ak ju dom má), ktorá podlieha kontrole a skúške každoročne. Spoločným zariadením domu je aj hlavný uzáver, ležaté a stúpajúce potrubia, cez ktoré plyn prichádza k bytom, a stúpačkové uzávery, uzávery pred plynomerom, odbočky a prípoje potrubia vedúce až k bytovému plynomeru. Za tie zodpovedá spoločenstvo vlastníkov bytov alebo správca domu. Plynový rozvod vlastníka bytu je potom potrubie za plynomerom v bytoch vedúce k spotrebiču, uzáver plynu pri spotrebiči a samotný spotrebič (sporák, kotol, plynová piecka, bojler a podobne).

„Ak sú poškodené rozvody, môže plyn unikať. Hrozí tak výbuch a zvyšuje sa aj spotreba.“

Za zariadenia v bytoch vrátane spotrebičov zodpovedajú vlastníci. Revízie, teda odborné prehliadky a skúšky objednáva správca domu či predseda spoločenstva vlastníkov v odborne spôsobilej firme - môžu to byť pracovníci plynární alebo ktorejkoľvek spoločnosti, ktorá má na dané práce licenciu a zamestnáva odborne zdatných pracovníkov plynárov. Revízny technik pritom skontroluje nielen spoločné zariadenia, ale aj potrubia a ventily v domácnostiach a za svoj posudok zodpovedá. „Revízia vykonaná na spoločných častiach po uzáver plynu a pripojenie spotrebiča by sa mala hradiť z fondu údržby a opráv domu. Revízny technik spíše nedostatky a každého vlastníka oboznámi s poruchami a únikmi v jeho domácnosti,“ Nedostatky musí vlastník v určenom termíne odstrániť.

Revízie musia byť pravidelné

V bytových domoch musí správca alebo spoločenstvo vlastníkov zabezpečovať raz za 3 roky odbornú prehliadku a raz za 6 rokov odbornú skúšku. Ak je v dome kotolňa, aj za ňu zodpovedá správca nehnuteľnosti alebo spoločenstvo vlastníkov. V rodinnom dome revízia nariadená zákonom nie je, ale aj tu plynári odporúčajú rovnakú lehotu. Každý rok treba podľa odborníkov skontrolovať kotol a ohrievač vody - pred alebo po vykurovacej sezóne. Rovnako raz za rok treba vykonať kontrolu celého vykurovacieho systému, preverenie funkcie regulačných a bezpečnostných prístrojov a armatúr, ako aj kontrolu prívodu spaľovacieho vzduchu a vetrania priestoru. Na spotrebičoch v domácnosti by sa mal každý rok robiť servis spotrebiča. Za technický stav sporáka, kotla, bojleru, plynovej piecky, ohrievača vody a jeho bezpečnú prevádzku zodpovedá jeho vlastník. „Každý rok odporúčame spotrebič vyčistiť a nastaviť spaľovanie plynu,“ radí Kolláriková.

Kontroly by mali byť pravidelné a všetky opravy, údržbu aj kontrolu treba zveriť iba osobám s odbornou kvalifikáciou a požadovaným oprávnením.

„Každý rok odporúčame spotrebič vyčistiť a nastaviť spaľovanie plynu.“

Práce s plynovými zariadeniami patria do rúk odborníkom s oprávnením. „Najmä pri rekonštrukciách kuchýň sa stáva, že vlastník zverí tieto práce firme, ktorá zabezpečuje všetky práce spojené s modernizáciou. Takáto firma však najčastejšie zamestnáva murárov a stavebných robotníkov, ktorí môžu do plynovodu zasiahnuť neodborne a ohroziť tak životy a majetok obyvateľov domu,“ hovorí Alena Kolláriková zo spoločnosti, ktorá robí revízie, montáže i projektovanie plynovodov. Niektoré stavebné firmy dokonca potrubie zhotovia z rúry na vodu alebo z nevhodného plastového potrubia. Stáva sa, že guľový uzáver plynu k spotrebiču umiestnia do vedľajšej miestnosti alebo ho schovajú, či úplne zrušia, alebo potrubie vedú voľne pri zemi. Majitelia bytov či domov nie sú dostatočne informovaní o rizikách, ktoré môžu vzniknúť takouto neodbornou manipuláciou. „Ak sa chyba zistí až pri revízii, ktorú každé tri roky objednáva správca domu, vlastník je povinný plynovod opraviť v termíne, ktorý mu určí revízny technik,“ Náklady za takúto opravu sa môžu pohybovať od 150 do 300 eur. Ak si majiteľ

na rekonštrukciu objedná plynárenskú firmu, je tá zodpovedná za bezpečnosť a kvalitu svojej práce. „Vlastníkovi odporúčame vyžiadať si zápis z tlakovej skúšky plynového zariadenia, ktorý vydá revízy technik,“ .

Keby sa v súvislosti s únikom plynu stalo nešťastie, nielenže môže byť ohrozený život a zdravie obyvateľov, ale s najväčšou pravdepodobnosťou ani poisťovňa nepreplatí vzniknuté materiálne škody. V takých prípadoch totiž skúma mieru vplyvu nesplnenia si povinnej revízie na vznik škody. „Ak by nevykonaná revízia mala priamy vplyv na vznik škody, poisťovňa môže odmietnuť poistné plnenie,“ . „Ak škoda vznikne v dôsledku zlého technického stavu kotla, vykurovacieho zariadenia alebo komínového telesa, môže byť táto skutočnosť v súlade s dojednanými podmienkami poistnej zmluvy dôvodom na zníženie poistného plnenia,“ . V súlade s poistnými podmienkami je totiž povinnosťou poisteného dodržiavať právne predpisy a normy.

Kto zodpovedá za plyn

- Distribútor zemného plynu zodpovedá za plynárenské zariadenie po hlavný uzáver plynu. Hlavný uzáver plynu ho oddeľuje od odberných zariadení.
- Za odberné plynové zariadenie zodpovedá odberateľ, ktorým je väčšinou vlastník nehnuteľnosti.
- Odberateľ je podľa zákona o tepelnej energetike povinný udržiavať odberné plynové zariadenie v zodpovedajúcom technickom stave.
- Povinnosť vykonávať prehliadky a skúšky odberného plynového zariadenia pre domácnosti zo zákona priamo nevyplýva, napriek tomu SPP odporúča zabezpečiť kontrolu plynových rozvodov raz za tri roky.
- V bytových domoch za spoločný rozvod plynu zodpovedá spoločenstvo vlastníkov bytov alebo správca domu.
- Za plynový rozvod za plynomerom (v bytoch) vrátane spotrebičov zodpovedajú vlastníci bytov.
- V bytových domoch musí správca alebo spoločenstvo vlastníkov zabezpečovať raz za 3 roky odbornú prehliadku a raz za 6 rokov odbornú skúšku plynových rozvodov.
- Ak je v dome kotolňa, aj za ňu zodpovedá správca alebo spoločenstvo vlastníkov.
- Raz za rok - pred alebo po vykurovacej sezóne -je vhodné skontrolovať plynový kotol a plynový ohrievač vody.
- Raz za rok treba urobiť kontrolu stavu plynového kotla a vykurovacieho systému, preverenie funkcie regulačných a bezpečnostných prístrojov a armatúr, ako aj kontrolu prívodu spaľovacieho vzduchu.
- Kontrolovať treba aj zariadenia na odvod spalín - treba zabezpečovať napríklad pravidelné čistenie a odborné preskúšanie komínov.
- Raz za dva roky treba skontrolovať plynový sporák a rúru na pečenie.

Ako zaobchádzať s plynovými zariadeniami

- Dodržiavať pokyny na obsluhu, prevádzku a údržbu plynových spotrebičov uvedené v návode výrobcu.
- Plynové spotrebiče a rozvody plynu kontrolovať a udržiavať vždy podľa návodu na obsluhu ich výrobcu a dodávateľa.
- Používať plynový spotrebič len na účel, na ktorý je určený.
- Dbať na dostatočný prívod vzduchu v miestnosti, kde je umiestnený plynový spotrebič.
- Dbať na riadne vetranie priestoru, kde sa používa spotrebič, ktorého spaliny unikajú do ovzdušia (plynový sporák, rúra na pečenie, plynový prietokový ohrievač).
- Opravy, údržbu a kontrolu plynových spotrebičov zveriť iba osobám s odbornou kvalifikáciou a požadovaným oprávnením.

Ako často treba kontrolovať plynové rozvody v bytovom dome?

Treba rozlíšiť, či sa zariadenie nachádza pred alebo za hlavným uzáverom plynu. Slovenský plynárenský priemysel zabezpečuje bezpečnú prevádzku a údržbu distribučnej siete - plynovodov spolu s prípojkami, prepúšťacie stanice (stanice medzi prepravnou a distribučnou sieťou) a regulačné stanice (upravujú tlak podľa potreby) vrátane hlavného uzáveru plynu. Za hlavným uzáverom plynu sa nachádzajú odberné plynové zariadenia (napr. meradlo zemného plynu - tzv. plynomer, bytové rozvody, plynové spotrebiče, napr. kotol, sporák, ohrievač na vodu; domové rozvody), za ktoré zodpovedá vlastník či správca domu, prípadne spoločenstvo vlastníkov. Kontrolovať treba raz za tri roky a odbornú skúšku treba zabezpečiť raz za 6 rokov.

Akú životnosť majú plynové rozvody v bytovke? Kedy ich treba vymeniť?

Vo všeobecnosti ich životnosť závisí od ich technického stavu, od prostredia, v ktorom sa nachádzajú (či v zemi alebo nad zemou) a samozrejme tiež od starostlivosti o ne.

Kto môže meniť rozvody?

Len odborne spôsobilé firmy.

Ako možno zohnať odbornú firmu?

Správcovia bytových domov by mali mať kontakty na revízných technikov, ktorí majú certifikát na vykonávanie odborných prehliadok a kontrol odberných plynových zariadení. Majitelia bytov, resp. rodinných domov nájdu kontakty na firmy napríklad v Zlatých stránkach. Kontakty poskytuje aj SPP, ide o aliančných partnerov SPP, ktorí zabezpečujú kontrolu a servis vnútorných rozvodov. Kontakty získate aj priamo v zákazníckych centrách, prípadne telefonicky na linke **0850 111 363** (v pracovných dňoch od 7. do 20. hodiny). Sú aj majitelia rodinných domov povinní zabezpečiť pravidelnú kontrolu?

Zákon to neprikazuje, ale majiteľ domu je povinný udržiavať pripojené plynové zariadenia v zodpovedajúcom technickom stave.

Čo robiť pri úniku plynu

- Otvoriť všetky dvere a okná.
- Vypnúť plynové spotrebiče a uzavrieť prívod plynu (domový uzáver, resp. hlavný uzáver plynu).
- Nepoužívať otvorený oheň.
- Nepoužívať elektrické zvončeky, elektrické spotrebiče a telefóny. - Nezapínať, ale ani nevypínať elektrické spotrebiče.
- Nevyťahovať šnúry k spotrebičom zo zásuvky.
- Nepoužívať výťah.
- Varovať ostatných a opustiť budovu.
- Nefajčiť.
- Informovať pohotovostnú službu plynárenskej organizácie telefónom mimo domu či miesta úniku.
- Ak vystupuje zápach plynu z uzamknutých priestorov, informovať políciu aj hasičov.
- Miesto úniku sprístupniť pre pohotovostnú a poruchovú službu.
- Únik nikdy nezisťovať plameňom, ale vždy pomocou saponátu alebo mydla. Prejaví sa tvorbou bublín v mieste netesnosti. Väčšie úniky plynu ľahko zistíme čuchom a prípadne aj sluchom.